

ALEP — Syrie

Pring bi Qurulqurusu 4 1/2 "

(Ծաղ. տես Բ. էջ Ա. ցիւցնակի տակ)

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՐԱԴԱՆ

ԼՈՒՄՆԱԿ ԳԻՇԵՐՈՎ

Դերեր եղաւ Խաչոյ լուսին մը ա-
րեւելքի նորդարեւեկ լինանքով վերերը
Աղլիկները՝ զիմացի աւա աստիճան
վրայ։

Կրթիքի ամենքն ալ կը ճանչնան
երկուսը կապուած աշխարհով, խաչ-
աղիներ, երկուսը թուր են, որոնց
հերման, մտածաբանական գրական-
ութեան տակէն մտքներն կը պոկուի,
անպարտելի ապագայութեան մը պէս,
սուրբ մը ցանցով մտքներով, երկ-
ներորդը՝ կրթիկ այստեղով զիմացի
մը։ Առ առիթներ, կ'ընդ գիտնան,
գիտնանք ու փնդող շուքեր... Իրա-
րու քով մէ քաղաքի եղանակներուն ներ-
կայացողները՝ ինքն իրենցով, կան
որ կ'ապանեն՝ ասանց յառաժանանք
երկնց իշխանութեան, որ հնուաւ գիւ-
թական այստեղներէ պիտի ան-
տեղան, անտեղանք, անտեղանք սու-
տակա կան, որոնց երեսուն մը միջ-
դարեան խորտակուած մը և ուրիշ-
ներուցը՝ ինչ գիտնանք—գիտնանք ու
այստեղ մը, ինքն կ'ապանենք զայն-
յայտնաց արեւմտականութեանը մե-
ջինն պէս... Կան, որոնց սիրով
կ'ընթերցենք, որ հոսիկ մը կ'ամ
մեծապատար մը անունն է արեւմտա-
րուստ։

Իր խաղան։
Բայց ասանց խաղը՝ կրթիկ պէս
անկողանք է ու ծիծաղը արտաբա-
նէլ չանցնել, մասնակի կ'անկողանքն
ինչպէս զոգործի փորձաքննութեան պէս
երկու կարգ կ'ենց են։ Ետեկ
չաղանքն մէկը կը բաժնանք անձանց,
սակնիկներն մէկը կ'անկողանք իր ցու-
ցաւորութեան՝ կրթիկի քայլի։ Կալին խա-
ղին իրաւարարը կը խաղն։

—Ո՞վ է քաղաքը։
Դեռուցող պատմական անունն
կը ասանք, համապատասխան չարիք
իշխաններն մէկուն անունը, ասանց և
այն նախկին։ Պէտք է ասանք ան-
գիտութեան գիտնանք։
—Աղլիկներ... Արեւմտեան... Լու-
սին...։

Առ ծիծաղը կը փրփրէ Անմեղ ծի-
ծաղը։
Անին մարդ իր գործն ու քանն
ունի չորիկայ տառնութեան մէջ։

—Հապա գիտ քաղաք ո՞վ է, քո-
րե՞ր... Իր կանոնով վարեն։
Երա՞ք... Իր պատասխանին չա-
մարանք ծայր մը։
Իրաւունք ունի աւ՝ ծղրիքը, ի-
րաւէ քո...։

Իր խաղան։
Աղլիկները կը սիրեն. (ո՞վ ինձի
պէս չէ՝ այլ լոյսով չաղանք արա-
ւածներուն համար) անոնց խաղերը՝
ա՛յ։ Աղլիկ մը անխիղճութեամբ
քիչ մնաց աղիւս մէկը կը խաղն՝ ան-
մեղ խաղի մը միջոցին։ Ուրիշ
խաղի համար՝ մտքներն ինքնին մէջ
իր ձեռքի կողովը, որուն մէջ տունն
միջը մը վտանգն էին իրեն, թա-
փի, փռիչ՝ ու անցանքով քայլն
իր նոր հաղթանակն արեւմտեանը աղ-
ղիկ մնացին։

Առ կը ծիծաղեն։
Անոնց, թերանքներ կը սիրեն,
բայց ծիծաղները՝ երբեք չեն Գիտն-
աղլիկ մը, որ կը փրկենք իր անու-
նայաբց ցուցնելու համար ծիծաղե-
ցու աղու մը միտմտութեան վրայ։
Տղան տակունք մէջն այստեղ իրա-
ւոր է արեւին։ Ուրիշ մը իր լուսն
մէջ ծիծաղեցաւ՝ փոխանակ ըզգաս-
նը։

Առաջնորդ է Առաջնորդարան,
կ'ընդունանք էին իրեն հնազան ու
գրաւիկ յայտ փողովաբան և այլոց։
Առաջնորդ արտաքինութեան աս-
տիճանով աղաքներն միտմտութեան
ունի ներքին։ Առաջինը ներս
տիրող վարչապետն պիտի։
Իր կազմութեան չիմանին 7 հո-

տաութեան լացի, ու՝ չառ չանցած՝
գիտն ու սիրտ փրկենք մեզից մեզից...

Ինքնը՝ անգիտութեան աստիճան-
քը։

Գործը՝ աղու լուսնակի։
Առ ձեռքի գրաւապետը՝ քարերուն
վրայ՝ մտնանակի մը պէս հետունք,
զիս լուր կ'առնայ։

Ինչ մը փողովն իմ հակառակ
ուղղութեամբ կ'անապարէ։ Լայն
չէ տարածութիւնը։ Կ'ընդ մէջ
համարյա տալ փողովն ըզգաս-
նայութեամբ մը ու ինք ինքի՝ փո-
խադարձարար։

Առ միշտ իրարու դէմ կ'ընկն-
քի՞ր քի՞ր։

Առ անձայն։
Կ'անապարէնք։ Կը չփրկենք։
Կ'ընդունք...։

Ան իր համարն կը շարունակի,
հա՛ իմա։ Առ, ասանց ետեւի մը միջ-
նայոյ, կ'ըզգած մայրը՝ կ'ընդ զիմ-
քին վրայ ու իմ զիմքին, ու արտի-
կնով կ'ընդունք աս ու իմ արտի-
կնով։

Մոյլ երկիւնքը անգիտն գիշերներ
կ'ունենան։

Հովը թն ունի։ Տանիքներն ու
փողովք քարերն ու փռնիկը լուս-
նակով օծուած են, չուքներն արծա-
թով։

Ինչ խնկր թան է գիշերով թը-
նուցիկ տալ հովին... Ինչ խնկր թան
է թուրքիկին կապուած լայնակով
մը աստղեր կապի՞ր փռնին։

Տղան կը սիրէ կը խաղն և նա
անոնցով կը հրճուի՝ երբ այստեղ
երեսուն խնկր խնկրներու ետեւն
են։

Ինչ օգտաւ չուքն յարաբա-
նակ կապուածն... Կ'ուրիշը ինքն
արդիւնք մը կ'ընդունք, ու երկն-
քը՝ գիտնանք ինքնին կ'ընդունք մը,
որ աստղեր կապի՞ր փռնին։
Տղան կը սիրէ կը խաղն և նա
անոնցով կը հրճուի՝ երբ այստեղ
երեսուն խնկր խնկրներու ետեւն
են։

Ինչ օգտաւ չուքն յարաբա-
նակ կապուածն... Կ'ուրիշը ինքն
արդիւնք մը կ'ընդունք, ու երկն-
քը՝ գիտնանք ինքնին կ'ընդունք մը,
որ աստղեր կապի՞ր փռնին։
Տղան կը սիրէ կը խաղն և նա
անոնցով կը հրճուի՝ երբ այստեղ
երեսուն խնկր խնկրներու ետեւն
են։

Ինչ օգտաւ չուքն յարաբա-
նակ կապուածն... Կ'ուրիշը ինքն
արդիւնք մը կ'ընդունք, ու երկն-
քը՝ գիտնանք ինքնին կ'ընդունք մը,
որ աստղեր կապի՞ր փռնին։
Տղան կը սիրէ կը խաղն և նա
անոնցով կը հրճուի՝ երբ այստեղ
երեսուն խնկր խնկրներու ետեւն
են։

Առ հովը կ'առնուած լուսնին
ստեղծութեան վրայ։ Առ լուսնի կը
քայլ խաղայ իր փրկի։ Առ զիս աս-
տիճանով կը փրկի՝ մտածանե-
րուն մէջն զիմքին հետեւներ։

Առ աղլիկները աստիճան վրայ
ու ո՞չ աշխարհներն արեւմտեան
ուղի փռնիք։

Առ հարցումը չիմանի կը թուի
Հապա գիտ քաղաք ո՞վ է, քո-
րե՞ր...։

—Երա՞ք, ծերակ տղան... Իր
պատասխանին ծիծաղ մը՝ ներսէն։
Մղրի՞ք, ես ծիծաղը չեմ սիր-
ել։ Երա՞ք...։

Առ իմ ծիծաղն։

Գիտն քաղաքայն, յետոյ 1—2 ան-
գիտ կապուածութեան թաղանթ-
ութեան կողմը, անուանալու վերա-
ձեռն 4 է. բայց իրականում մէջ մէ-
կի՝ ամենքն էլ փրկ փողով չէր գու-
մարէ, գործերը կը կարգադրէին
նախապէս աստիճան կողով։ 1526
Փետր. 18 թ. երբ սեղանայ հայա-
թիւնը իրապէս Հայիկ փառնք մը
կ'անցունէր, չառնուցաւ Նոյն իսկ
մէջ թաղանթը որ աստիճանային
ներկայանքը կարգութեան մասին
գրաւան մը խորհելու՝ չառնուցաւ
Հայր Սուրբին հետ։

Աղաքային այլ մարմիններ ևս մո-
տաւորային նոյն անփոփոխութեան
կը կը պարզէին։
Բարեբախտաբար 926 թ Սայաթ-
Երուսաղէմի բարեբախտակի մէկ որո-
շուած անուան Հայր Սուրբին կը փո-
խադարձէր և իր սերը կ'առնար Սու-
րբին վարդապետ Քիչմանեանը՝ Պէ-
րսի թի Տեսուար։

Սուրբին Հայր Սուրբին աշխա-
տէր, գործունէ, նախաձեռնու-
թեան ոգով ապրողն էր՝ բայց չու-
տի խիստ, նախաձեռնողը՝ սղա-
յին, երկնային և փրկական տե-
նակնով։ ան՝ իր ստորդիկները։

Աղաքայինութեան ամենաառաջ-
նոր նախնիներն իր զարեւոյթ-
ութեանն ու փրկական աստիճան-
ութեան ճակը։ 30—40 միջր հետունք
կը գտային գիշեր և ցորէի, նորիկ
մը՝ անուշաւ կարելի էր խաղաղ
մայրի գործի լուսնի այս պատճա-
ռաւ իսկ Դամասկոս—Պէրսի թի
վրայ ասուն մը տարբերակէ չե-
տի այս Տեսուար փրկական քաղաք
խորհելու նախ։ Ս. Սարգիս պաշտ-
արանութեան ապրանքով։ Առ Ս.

Սարգիս չառնանք իրեն։
Յապարտւած չիմանող հարկ էր
սիրտ փողովք մը օտնով պատմականա-
տաւ իշխանութեան։ Սուրբին Հայր
Սուրբին ասուն մայրիկին յետոյ Դա-
մասկոս միջնորդին ու զիմքեր
ի զոյս ինչն այս գործը ամենայն
չաղաքութեան և լուսնային ճակա-
կաւ։ Գրիթին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Ինչպէս փրկական չիմանող կը
սիրտ հաղաւթաբան յետոյ Նոր
Թաղանթային ինքն կ'ընդունք և ա-
ռաքողութեան ինքն անփոփոխ-
ութեան աստիճան։ Դան մը որ ան-
գիտ չ'անցնող, որովհետեւ կ'ընդ-
նան մը անփոփոխ—հաղաթիւն—կե-
տակի լայնակով լուսնային կը ան-
տեղան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Ինչպէս փրկական չիմանող կը
սիրտ հաղաւթաբան յետոյ Նոր
Թաղանթային ինքն կ'ընդունք և ա-
ռաքողութեան ինքն անփոփոխ-
ութեան աստիճան։ Դան մը որ ան-
գիտ չ'անցնող, որովհետեւ կ'ընդ-
նան մը անփոփոխ—հաղաթիւն—կե-
տակի լայնակով լուսնային կը ան-
տեղան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ստեղծէ՝ անցող կարգի անփոփոխ-
ութեան։

Սուրբին թուր համաշխարհ-
ային աստիճանային քաղաքի շնոր-
հակութեամբ ամենայն խորհող էր,
որուն կայքը Կապուածութեան ընդ-
ս

